

Johann Fecht

**Decanus Facultatis Theologicæ In Universitate Rostochiensi Joannes Fechtius,
D. Et. Prof. ... Ad Summe Reverendi Et Celeberrimi Viri, Joannis Nicolai
Quistorpii, Doctoris Et Professoris Theologi ... Viri De Publico Incomparabiliter
Meriti, Cohonestandum Ad Diem III. Septembris cl Iccxv. Funus, Omnes
Singulosqve Curiæ, Academiæ, Urbis Qve Cives ... Invitat**

Rostochi[i]: Wepplingius, 1715

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn770299725>

Druck Freier Zugang

Fecht, J.,

in

J. N. Q v i s t o r p .

Rostock. 1715.

52.

105

DECANUS
FACULTATIS THEOLOGICÆ
IN UNIVERSITATE ROSTOCHIENSI
JOANNES FECHTIUS,
D. ET PROF. CONSILIARIUS CONSISTORIALIS ET
DISTRICTUS ROSTOCHIENSIS SUPERINTENDENS,
TOTIUSQUE ACADEMIAE SENIOR,

AD

*SUMME REVERENDI ET CELE-
BERRIMI VIRI,*

**JOANNIS NICO-
LAI QVISTORPII,**

DOCTORIS ET PROFESSORIS THEOLOGI, ECCLE-
SIARUM ROSTOCHIENSIVM SUPERINTENDENTIS ET PASTORIS

AD AEDEM D. NICOLAO SACRAM,

*VIRI DE PUBLICO INCOMPARA-
BILITER MERITI,*

COHONESTANDUM AD D'EM III. SEPTEMBRIS 1710.

FUNUS,

OMNIS SINGULOS QVE CURIAE, ACADEMIAE, URBIS QVE CIVES,
ET, QVA PARVUS EST, OBSERVANTIA ET HUMANITATE
INVITAT.

ROSTOCHI,

Literis JOH. WEPPLINGII, SERENISS. PRINC. & ACAD. Typogr.

JOANNES DUCANUS
FACULTATIS THEOLOGICAE
IN UNIVERSITATE ROSTODIENSIAE
DEI PROFESSORIS CONSILIARIS CONSILORIALIS ET
DISTRICTORIS ROTENSIS SUPERINTENDENS
TOMVS. ACADEMICVS. SENIOR.
SUMME REPARANDI ET CER-
BERI NR.
JOANNINGO
LAQVASTORPI
DOCTORIS ET PROFESSORIS THEODIENSIS
SALVEN ROTENSIS ET SUPERINTENDENS
AD TITULUM NICOLAO ACRIVIA
NR. DE LVRPO IN COMPARATA
PRAESES MERITI
CONVENTUS ET CONVENTUS AD TITULUM IMPERIALIS
HUNUS.

Unus vobis indico,

Lectores, tale, tantumque, quale quantumque neque vos unquam, neque maiores vestri intra integrum seculi prolapsum vel vidistis, vel videre potuistis. Exortum est centum propemodum abhinc annis sacrum QVISTORPIORUM nomen, quod Ecclesiæ admirando successu perpetuo rexit, Academiam doctrinæ exemplique sanctitate exornavit, patriæ hujus nostræ famam scriptis & operibus ad seram posteritatem propagavit, neque quidquam unquam intermisit, ex quo decus eidem accedere vel ad crescere incrementum posset. Non illustrius eidem unquam illuxit lumen. Non ex affectu hoc pronuncio, quamquam QVISTORPIORUM mihi nuncupatio auro perpetuo pretiosior fuerit. Novit hoc civitas nostra, novit Germania, novit eruditus, qua patet, orbis. Is, qui ex QVISTORPIORUM gente oculos nunc clausit, quemque ad tumbam inter innumeras lacrymas comitabimur. JOANNES NICOLAUS est. Natus is hic est Rostochii ipso salutaris Epiphanias festo anno superioris seculi quinquagesimo primo. Parentem nactus est rarioris nominis famæque Theologum, colendo promovendoque pietatis studio admirando prorsus exemplo deditum. Quippe cuius præcipui labores in eo fuerant occupati, ut non cerebrosam illam, quæ in labiorum professione consistit, externisque

A 2

gesti.

gestibus DEI divinorumque reverentiam mentitur,
pietatem, veritatem sacrorum dogmatum susque de-
que habentem, quam Pietatum hodie vocamus, sed
seriam divinæque veritatis regulis conformem, ec-
clesiæ cum primis ministris, à quibus ad auditores
non verbis tantum, sed re ipsa quoque promovere-
tur, quotidiano labore nisi que commendaret. Erat
hic JOANNES QUISTORPIUS II. Doctor hic
& Professor Theologus Publicus, ad Divi Jacobi Pa-
stor & Facultatis Theologicæ ut & Collegii Profes-
sorum Senatorii Senior, Reverendique Ministerii
Rostochiensis Director. Cujus quanta fuerint in ec-
clesias curæ ipsius commissas merita, complurima
ipsius scripta, eaque cuncta ad praxin directa, ad
hodiernum usque diem testantur. Mater ipsi conti-
git SOPHIA SCHARFFENBERGIA, Matrona
& generis decore & omni virtutum splendore con-
spicua. Avum paternum habuit JOANNEM
QUISTORPIUM I. Theologian pariter Doctorem
& Professorem, ad D. Mariæ Pastorem ac Super-
intendentem Rostochensem, Facultatis suæ, dum
viveret, Seniorem. Erat grandis hic Theologus
post DAVIDEM CHYTRÆVM primus, qui fa-
mam felicitatemque hujus Academiæ ad summum
quasi fastigium provexit, quo hic docente in omni
theologico studio nihil quidquam desiderari poterat,
exegeta quippe sacrarum literarum incomparabilis,
veritatisque divinæ defensor imperterritus, cuius
ita per universum orbem fama volitavit, ut vix the-
ologorum quemquam reperias, qui paria cum ipso
face-

facere posset. Ex quo vel solo merita in hanc Academiam neque unquam satis æstimari, neque ad posteritatem condigne prædicari possunt. Aviam paternam habuit BARBARAM DOHMANNIAM, STEPHANI, Jurisconsulti & Advocati Oshabrugensis ex fratre DOHMANNO, Jurisconsulto, Politico & Oratore, Reipublicæ hujus, nec non civitatum Hanseaticarum Syndico generali, filiam. Proavus paternus JOACHIMUS est QVISTORPIUS, honestissimi nominis quondam civis, ceu & Proavia paterna CATHARINA DUHRATHS, præclari generis & rarissimarum virtutum fæmina. In linea materna Avus erat NICOLAUS SCHARFFENBERGIUS, Juris utriusque Doctor, S. R. M. Daniæ & Norvegiae CHRISTIANI IV, Consiliarius, primariusq; hujus Reipublicæ Consul. Cujus qvanta sint in hanc nostram civitatem merita, vel solus, qvi ab Augustissimo REGE ei concessus est, officii nominisq; titulus, arguere potest. Ayia materna ANNA GAULEN, ex antiqua & nobili GAULIORUM familia oriunda, nec non Proavia materna ALHEID APPELBAUMS. Qvo magis ab hoc seculo hæ fæminæ, quantumlibet virtutibus ad cœlum usque suo tempore exsplendentes, omnem eam gloriam, qvam nepotes deinde neptesq; in hoc seculo, quantumlibet maximam eminentissimamq; pepererint, iniquo tamen consuetudinis fato, quo magis illæ nostra ætate sunt remotæ, eo profundiore silentio plerum.

rumqve reperiuntur sepulta. Cum viris in promptu sint calami, sint libri, sint magna saepe volumina, quibus sui nominis memoriam, suaqve in publicum merita, ab oblivione vindicare & afferere eternitatis sacrario possint. HABES, LECTOR, Majores QVISTORPIANOS, qui cum vel soli JOANNI NICOLAO nostro immortale nomen meritaqve inæstimabilia conciliare possent, ipse tamen tantum iisdem pondus adjectit, ut verbis difficulter exprimere possemus. Id tamen faciendum nobis est, ut, quæ ab ipso in nos posteritatemqve nostram promanaverint officia, quantum ægra manu & mente, senili languore fatiscente, fieri potest, vel quodammodo exprimamus. Natum hunc JOANNEM NICOLAUM nostrum optimi piissimiqve Parentes statim baptismi sacris ex more Christianorum admoverunt, ut à congenitis peccatorum fordibus purgatus Christi vexillo insereretur, ejusqve aliquando ad morem majorum suorum dignus existeret cultor. Quam in rem & eam adhibuerunt educationis curam, quæ tantorum Parentum pietati conveniebat, quaque eundem dignam tantis majoribus sobolem efficerent. Unde & eo minus spe sua votoqve excidere poterant, quo molliorem tenelli filii animum & ad obsequendum carissimis parentibus promptiorem esse experibantur. Praeceptores itaqva primos habuit JOANNEM VOLCKNERUM, Pastorem deinde Neo-Brandenburgensem & postea, hoc valedicente, THEODORUM ROLINGIUM, Pastorem Ostrobrugensem, privata & domestica studiorum funda-
menta

menta feliciter jacientes. Dum vero consultum iudicatum fuit, ut ad scholam gymnasiumque mitteretur, pulcrioremque intra ordinem imbibendis literarum scientiarumque primordiis magis seriam adponeret operam, missus à Parente Gustroyum est, ut sub ductu M. ANDREÆ GODOFREDI AMMONII, scholæ tum Gymnasiique Rectoris, veriora studiorum fundamenta poneret. Quod & ea ingenii felicitate factum est, ut jam anno ætatis septimo & decimo ad Academica studia dignus judicaretur. Missus igitur Gryphiswaldiam, quæ tum variorum Philosophorum Theologorumque celebritate florebat, quorum præcipui tum fuerant D. ABRAHAM BATTUS, D. JOANNES MICHAELIS, D. MATTH. TABBERTUS, L. VOGTIUS, M. DEDEKINDUS & M. PFUELIUS; sub his tantis studiorum suorum ducibus intra unius anni spatium tantos fecit in studiis progressus, ut edito publico specimine, proprio marte conscripto & argumentum ex Logica, disciplinarum omnium instrumento, complectente, sub præsidio PFUELIANO (qui vir postea ad ecclesiarum Neo-Brandenburgensium in hac ipsa provincia inspectiōnem, quam Superintendenturam vocant, translatus est) cum laude defenderet. Prodebat sese jam eo ætatis anno QUISTORPIANI sanguinis vigor, ut quid de tanto ingenio in rempublicam literariam sperare liceret, manifesto documento pateret. Fundus enim agri sui, quam semel induit, indolem, non mutat & quo semel imbuta est accepta

cepta à parentibus natura , seipsum denegare , qvorum
 sumcunque deveniat , non potest . Reversus ta-
 men in patriam Spem iminotam concepit , fore , ut
 patri unius anni tam memorabiles profectus non
 comprobaret tantum , sed rudimentis tam egregiis vo-
 luptatem eidem nequaquam exiguum pareret , imo
 ex paternis institutionibus ita proficeret , ut spem
 ille QUISTORPIANI sanguinis , ad maxima qvæ-
 vis eluctandi , coram videret & deprehenderet . Sed
 quis diyini fati abyssum unquam penetraverit , cu-
 jus dictatum DEUS ipse Prophetæ insinuavit : *mæ*
cogitationes vestræ cogitationes non sunt , neque via mæ
sunt via vestræ. Ereptus ipsi parentis est , cum Aca-
 demiæ Rectoratum gereret , sub ipsum anni sexa-
 gesimi noni finem , quem non familia solum , non
 Academia , non ecclesia , sed ipsa pietas luxit innu-
 meris seriisque lacrymis . Quo vero graviore dolore
 mors paterna QUISTORPIUM percussit , eo seve-
 rius studiis incumbendum esse , ut parentem ali-
 quando referret , non injuria existimavit . Nec
 enim putavit fieri posse , ut in Theologi Rostochia-
 ensis nomen atque officium succederet , nisi pressis
 veterum vestigiis , studiisque suis in id fastigium de-
 ductis , quæ tantis majoribus si non paria , non in-
 digna tamen haberentur . Quare in perpetuis la-
 boribus occupatus id unice noctu diuque pensi ha-
 buit , ut patrum suorum gloriam si non statim ad-
 sequeretur , majorum tamen suorum in iisdem spi-
 ritus nunquam non conspiceretur . Audivit igitur
 indefessa opera illorum æmulatores , AUGUSTUM
 61933
 VARE-

VARENIUM, I. HENRICUM MÜLLERUM &
MICHAELEM COBABUM, sub qvorum præsi-
dio & disputationes publicas defendit, in ipsorum
operibus adhuc hodie comparentes. Semper igitur
vivum vegetumque fuit QVISTORPII nostri inge-
nium, in id unice intentum, ut dignus aliquando
majoribus suis successor haberi & judicari posset.
Quare & confirmatior in studiis redditus anno mille-
simo sexcentesimo & septuagesimo circa festum Jo-
annis Baptiste, instituto literario itinere per Mar-
purgum, Giessam, Francofurtum ad Mœnum, Hei-
delbergam, Tubingam & Argentoratum invisit, sa-
lutatisque ibi Theologis ex conversatione & collo-
quiis cum ipsis institutis haud parum profecit. Tum
vero arrepta nova per Moguntiam & Coloniam pro-
fectione in Hollandiam descendit & non modo Ul-
trajectum & Lugdunum, sed & Amstelodamum,
aliasqve hujus provinciæ urbes cognitas sibi reddi-
dit. Cumqve consortium & conversationem cum
viris eruditis nequaquam vulgare studiis suis præsi-
dium & augmentum adferre animadverteret, re-
versus in patriam qviescere non poterat, sed anno
insequenti, prehensa nova occasione, instituto per
mare itinere primo Dantiscum, visendi compellan-
diqve causa gravissimum Theologum, MICHAE-
LEM FALCKIUM, Pastorem ad Catharinæ ædem
qvondam bene meritissimum, ejusdemqve Filios,
qui cum QVISTORPIO nostro in materna familia
profapia unum agnoscent Avum, JOANNEM
QVISTORPIUM I. NATHANAELEM & JOAN-
NEM

B

NEM

NEM & hunc adhuc hodie per DEI gratiam superstitem, eodem sacro ministerio cum summa nominis gloria fungentem, cuius favori & patrocinio posteritas QVISTORPIANA obnixe se devoteqve commendat, sese contulit. Nec itamen hic excursus in Dantiscana ecclesia atqve Republica visenda acquisiebat, sed exactis tribus mensibus Regiomontanæ Academiæ civis factus est, ibiqve per integrum & quod excurrit annum studia sua ad majorem gradum summa fide & industria provexit. Qvinimo domum redditurus, arrepta per mare occasione ad Havniam quoqve appulit, celeberrimamq; hanc in ipsa Daniæ Regia Academiam, compellando inclitos ejus doctores, notam sibi reddidit studiisque suis fructuosam. Ubiqve nempe sedulæ curiosæque apis adinstar mellifluum veræ eruditionis succum ex diversorum doctorum floribus ad conficienda scientiæ Theologicæ mella colligere noyerat & in notiæ suæ atqve sacratioris eruditionis alveos, patriæ aliquando & ecclesiæ profuturos, digessit. Ita acquisito veræ uberrimæque doctrinæ thesauro domini reversus, non ignarus, docendo quam discendo uberiorem variarum rerum scientiam acquiri, quid in peregrinationibus suis didicerit, quam optimarum utilissimarumq; rerum copiam sibi comparaverit, ut studiosæ juventuti communicaret, privata eam in rem habendi collegia ut impetraret, licentia à superioribus expetita & obtenta, cum singulari applausu & utilitate omnem adhibuit curam, industriamq; indefessam adposuit. Cumq; non minus

minus & in homileticis exercitationibus juventutis
Theologicæ viam & præiret & ostenderet, eoq[ue]u
famam sibi non vulgarem conciliaret, factum di
vino consilio & providentia est, ut ab hujus urbis
proceribus, ipso etiam QVISTORPIANO nomine
meritisq[ue] permotis, ad ecclesiæ Nicolaitanæ Dia
cenatum vocaretur.. Erant hæ fructuum ex pere
grinatione collectorum redundantes ad ecclesiam
q[ua]si primitiæ, qvas cum per integrum sexennium
exercendo probe probeq[ue] excoluisse, viatum ei
Deo providente fuit, ad propiora Majorum suorum
instituta accedere, qvendamq[ue] in Theologia ho
noris gradum expetere.. Cumq[ue] in Academia
Gryphiswaldensi primos eruditionis suæ gradus fru
ctusq[ue] olim collegisset, veterum præceptorum me
mor honorum qvoq[ue] ab iisdem suavitatem ambi
re apud animum suum constituit. Factum id anno
millesimo sexcentesimo octogesimo secundo eximio
successu. Exantlato enim examine rigoroso habi
tisq[ue] in Jobi caput decimum nonum, versum vi
gesimum & quintum Lectionibus cursoriis Inaugu
ralem disputationem, cuius argumentum fuerat de
sanctissima & omni tempore sufficientissima Christi sa
tisfactione, Præside ac Promotore D. AUGUSTINO
BALTHASARE, tum temporis primario Theologiæ
Professore, SSæ. Theologiæ Licentiatus publice so
lenniterq[ue] renunciatus est. Non existimavit QVI
STORPIUS nomini suo conveniens esse, ut in otio
tenebrisq[ue] honores gereret, sed patrum suorum
exemplo incitatus parem cum illis animum parem;

in illo eruditionem, imo parem ecclesiam & Academiam ædificandi exornandiique mentem indueret, unde & variis exactisque ingenii sui specimini- bus in publicum prodiit. Disputavit enim Præses de Bellarmini in ecclesiam notis non notis, anno cl^o I^clxxxii. De principio Theo- logiae cognoscendi unico, anno cl^o I^clxxxiii. De privata confessione, anno cl^o I^clxxxiv. De pœnitentia, anno cl^o I^clxxxv. De quæstione, an peccatum originale formaliter sit mere privativum, an positivum simul? anno eodem. Dearcanis status in religione Muhammedana, eodem anno. De Ju- bilæis, eodem pariter anno. Anno cl^o I^clxxxiv. a Diaconatu ad Pastoratum ecclesiæ Nicolaitanæ in locum B. M. REMBERTI SANDHAGENII rite recteque vocatus officium hoc ad extremam mortis suæ horam tanta fide tantaque diligentia, etiam in mediis corporis sui sub vitæ finem infirmitatibus administravit, ut inexhaustum Viri laborem de- voratasque molestias non sine admiratione & stu- pore Nicolaitani auditores intuerentur. Accessit anno cl^o I^clxxxvi, die V. Octobris Decano & Pro- motore, simulque Pro-Cancellario, D. JUSTO CHRISTOPHORO SCHOMERO, (quem Theo- logum cum nominaveris, exactæ miraculosæque in omni parte doctrinæ compendium dixeris) in solennissimo promotionis actu ultimus Theologiæ gradus, quem Doctoratum vocamus. Quem ne & ipsum frustra gestaret, exercitia disputatoria pu- blica omnium cum applausu continuavit Emana- runt

runt hinc in publicum Disputationes: De Idea stu-
diosi Theologiæ, anno cl̄o 1686. De bonis
operibus, anno cl̄o 1688. De certitudine sa-
lutis nostræ, anno cl̄o 1689. De cœnæ Do-
minicæ eminentia, anno eodem. De migratio-
ne Clericorum, anno cl̄o 1690. De sororibus di-
lectis & subintroductis, anno cl̄o 1691. Succe-
dit anno cl̄o 1692. Professio Theologiæ ordina-
ria in locum B. D. MICHAELIS COBABI ipsi
demandata, qvam non minus exquisitis eruditio-
nis suæ speciminiibus exornavit. Prodierunt enim
Quinque Disputationum Aphorismi, universam
Theologiam complectentes, Respondente ac aucto-
re M PETRO BECKERO, hodie Mathematum
Professore, ut & Archi Diacono Jacobæo, Viro de
Academia & ecclesia nostra præclarissime merito,
anno cl̄o 1694. De absoluta renatorum ~~αναμορφωσια~~, errore illo recenti Dissertatio, anno cl̄o 1695.
Porro Theses super universam Theologiam, sex
plagulis comprehensæ, quas diebus Mercurii horis
pomeridianis in auditorio Majori annis cl̄o 1695.
& cl̄o 1696. Disputationibus xxxvi. & Responden-
tibus xix. ventilandas exhibuit, easqve deinde auetas
privatae disquisitioni sæpiissime subjicit. Sequuntur
quaestiones Theologi incomparabilis, D. JOHANNIS
GEORGII DORSCHEI in primam & secundam
Joannis epistolam, anno cl̄o 1697. Collegium
Disputatorium publicum, exhibens Theses ex uni-
versa Theologia selectas atque a Respondentibus
conscriptas, anno cl̄o 1698. Disputatio de Chri-

sto, unica salutis nostræ spe, Respondente ALBERTO JOACHIMO de KRAKEVITZ, Theologo nunc nostrate celeberrimo & Academiæ immortalis, o utinam, ornamento, eodem anno. De fide infantum contra Calvinianos, Respondente & auctore GEORGIO FRIDERICO NIEHENCKIO, nunc Theologiæ Doctore, Pastore Primario & Consistorii Regii Gothoburgensis Adsesore, de singulis his officiis optime merito, anno cœlo 15cc. De verbis hymni passionalis : **GOTT** selbst liegt todt / Respondente & auctore M. JUSTO WESSELO RUMPÆO, hodie Theologiæ Doctore & Archi Gymnasii Sufatensis in Westphalia Rectore, Viro orthodoxo & cordato, anno cœlo 15ccii. De vindicta vitanda, ex Rom. XII. 19. Respondente GEORGIO MONRADIO, anno cœlo 15cciv. De Lutheranismo defenso contra JOAN. NEM SATTELDORFFIUM, Dissertationes II. Respondente & auctore IMMANUELE KUHNIO, Gedani postea in patria Scholastico officio admoto quidem, sed mox peste extincto, anno eodem. De quæstione: an absolutio ministri ecclesiæ nuda tantum sit declaratio, an vero actualis peccatorum remissio ? Respondente HENRICO LANGIO, Verbi nunc in Ducatu nostro Divini Ministero, anno cœlo 15ccv. De sacerdotio fidelium novi Testamenti spirituali, Respondente BARTHOLOMÆO DEPKIN, Rigæ Livonorum hodie ad D. Petri ædem Diacono, anno cœlo 15ccvi. Quæstiones ex loco de baptismo, Respondente JOANNE LOH

LOHMANNO , Pastore nunc in Ducatu Mecklenburgico , anno cl^o I^occvii. De peccato in Spiritum Sanctum , Respondente & auctore M. MICHAELE LILIENTHAL , Bibliothecario jam in Patria Regiomontano & Academiæ scientiarum Regiæ Berolinensis socio , anno cl^o I^occix. De agapis , Respondente HENRICO CHRISTOPHORO POLTZIO , Sororis beati nostri germanæ filio , anno cl^o I^occxi. Thesum rejectarum Pontificiarum quaternarius , Respondente NATHANAELE GODOFREDO FALCKIO , Pastore jam Dantisci in patria præclare merente , eodem anno. De seductoribus , sub extrema seculi mundum seducentibus , Respondente JOANNE ANDREA HABEL , anno cl^o I^occxii. De nonnullis scripturæ affectionibus , Respondente DANIELE MANNIO , anno cl^o I^occxiv. Ut innumera propemodum , quæ officii causa consignavit , Programmata , festis cumpromis diebus proposita , geniumqve & sanctitatem antiqui ævi spirantia , taceamus. Quibus omnibus ultimo accident , si Deo visum fuerit , Annotationes Biblicæ JOANNIS QVISTORPII Avi , multis in locis auctæ , qvas , si Deus vitam concessisset , prelo parandas elaboraslet. Recensui hactenus labores scriptaque publica a QVISTORPIO nostro in toto officii sui Professorii cursu elaborata , forasqve edita , eo quidem ordine , quo a Viri hæredibus mihi sunt fugesta . Sed longe plura sunt , quæ , cum ad merita nostri pertineant , subticenda non forent , si eorum notitiam intra tantillum , quo constringor , tem.

temporis spatum, consequi possem. Quæ tamen ex publicis sive Academiæ nostræ, sive Facultatis Theologicæ documentis qualicunque studio nancisci possum, immortali Theologi honori velificando, silentio præterire nolo. Receptus igitur est in Facultatis Theologicæ Collegium anno cl^o lccxixv. die VII. Aprilis. Decanatum postea XII. es gessit, in eoque sèpius Doctores & Licentiatos creavit. Qua prudentia Responsa a Facultate expedita conceperit, libri Facultatis ubertim copioseque loquuntur. Quod ad reliquas QUISTORPII nostri functiones attinet, post abitum D. FRANCISCI WOLF-FILI, Hamburgensium postea Theologi inclyti, Reverendi Ministerii Directorium, quo & conspicuus ejus Parens fuit, postea vero anno cl^o lccm. Superintendentis titulus ei collatus est, quem honorem cum beato avo habuit communem. Hunc suum præsidem non amore tantum, sed & veneratione profecutus est Ministrorum ordo, qui tam cano jam capite, ex quo nonnisi quod senili prudentia instructum & cum summa humanitate conjunctum fuit, profluere poterat, Deo rebus nostris irato, orbari, non tam lacrymis, quam fletuum rivis deplorat. Acceperant omnia fere Ministerii membra, quin & ad exteriora officia promoti, qui supra a nobis laudatus est, D. NIEHENKIUS, itemque MANNIUS ille, de quo itidem paulo ante, haud ita pridem ad officium in patriam, qvæ Elbinga est, ecclesiasticum vocatus, sacra ordinationis ab eo ritum, plerique omnes Præceptorem qvondam

dam audiverant , senectutem & experientiam Viri
susplexerant , amorem ejus & affectum plusquam pa-
ternum millies senserant . Qvibus omnibus cum
nunc destituantur , luctu propemodum omnes colli-
quescunt . Quid nos de Te dicemus , QVISTOR-
PI , qvi in Academia docemus , qvi in Collegiis late-
ri Tuo assedimus , qvi divina in Te collata munera
ipso opere gustavimus , qvi nunc donis a DEO Tibi
concessis carere cogimur , quique de cætero eo vari-
arum calamitatum bellorumque nimbo quasi oppri-
mimur , qvi coram oculis humanis , nisi supremum
optimumque in cœlis Numen nostri misereatur , in-
superabilis esse videtur . O nos , Te orbati , mise-
ros ! O spe omni & solamine destitutos ! Lingua
mihi , mensque extra semetipsam constituta est ,
sui compos non est , solatium non videt , auxilium
non sperat . O QVISTORPI , si me audis , si su-
spiria mea , si fletus mei , si desideria mea deferri ad
aures Tuas possunt , seniles Tuas pro nobis ad Deum
funde preces . Perijmus enim , perijmus , nisi DEUS
ex machina . Superest , ut & de QVISTORPII nostri
conjugiis liberisqve quidpiam dicamus . Primam
uxorem anno clo I^oCCLXXVII . initio ejus illucescente ,
duxit MARGARETHAM ELISABETHAM , vir-
ginem , in qua corporis pulcritudo cum rarissimis
animi dotibus contendebat . Cujus parens fuerat
DANIEL BERKAV , judicij primum provincialis
Mecklenburgici , dein Civitatis Rostochiensis Proto-
notarius , quem in Programmate funebri HENRI-
CUS MULLERUS , Theologus nostras per to-
tum orbem celebris , tam præclaris eximiusque dotibus

C

infram-

instructum appellat, us vulgare in ipso nihil, nihil protri-
sum videretur. Qvæ dotes qvod & in filiam proflu-
xerint, totius familiæ gubernatio atque educatio li-
berorum ipso sensu demonstrabat. Nati sunt ex
eadem JOANNES DANIEL, JOANNES NI-
COLAUS, DANIEL, GEORGIUS DANIEL,
LAURENTIUS GODOFREDUS, ultimoqve
partu gemelli, iidemqve pariter masculi, ex qvi-
bus alter suadente necessitate ab ipso parente bapti-
zatus, alter vero a tum temporis Diacono, M. GO-
DOFREDO WEISSIO, Theologiae dehinc Do-
ctore & ecclesiarum Lüneburgensium Superinten-
dente, sacramento initiatus est, uterqve vero, acce-
pto sacro ritu, statim iterum denati. Sed & reliqui
omnes, Deo ita disponente, duobus exceptis, vivis ex-
empti sunt. Soli nempe supersunt JOANNES NI-
COLAUS, Philosophiaæ Magister, præclaris jamdiu
dotibus celebris, qvi ut aliquando QVISTORPIANI
nominis, tam diu in hac Academia & ecclesia perra-
ro exemplo celebrati, fulgorem ex infelici nunc pul-
vere denuo excitet, inque futuri seculi gloriam pro-
paget, omni vi votoque optamus; & LAURENTI-
US GODOFREDUS, qui initio quidem Juridico
se studio addixerat, deinde vero divina providentia
ita moderante, annuentibusque parentibus, merca-
turæ operam suam adposuit, inque illa per tot hujus
gratia susceptas, perque Galliam, Bataviam &
Daniam peractas peregrinationes, haudquaquam
vulgarem sibi acquisivit notitiam, usque dum ex
Dania nuper admodum redux Nobilissimæ omni-
um virtutum genere virginis, ANNÆ MARIAE,

JA:

JACOBI BERGII, primarii hic mercatoris filiae per publica sponsalia sese addixit. Qvod foedus, per matrimonium mox consummandum, ut felix fausturi-que ex omni parte perduret, seriis a summo Numine precibus contendimus. Sed & filiae ex primo hoc con-jugio progenitae secunda adversaque fortuna usque sunt. Nam SOPHIA CATHARINA in ipso flore juventae decessit; CATHARINA SOPHIA Theologo nullis unquam laudibus satis celebrando, ZACHARIAE GRAPIO, nuptum collocata, filium eidem, JOANNEM SAMUELEM, studiis pariter dicatum, progenuit, postea vero & ipsa præpropero fato abrepta est. BARBARA autem MARGARE-THA WALTHERO STEINIO, mercatori celebri atque Aedis Nicolitanæ ephoro in matrimo-nium data una cum nato ex eadem nepote JOAN-NE LUCA præmatura pariter hinc morte absump-ta est. Decesserat vero jam antea ex sinu QVI-STORPIANO prima uxor, MARGARETHA E-LISABETHA BERKOVIA, consumptoque ju-sto luctus tempore ad secunda QVISTORPIUS no-ster transiit vota & anno cl^o xcxcv, in viduitatis so-latium conjugio sibi junxit virginem virtutum omni-um complexu illustrem, viduam nunc luctuosissi-mam, omni laude nostra majorem, ANNAM CHRI-STINAM, HUGONIS LENTEN, Confiliarii qvon-dam Sacrae Regiae Majestatis Danicæ ac supremi per Holsatiæ Regalem Secretarii filiam, ex qua suscepit HUGONEM, JOANNEM ZACHARIAM, jam pri-dem sanctis cœlitibus per beatam mortem associatos, HUGONEM item THEODORUM,

C₂

qvena

quem maxima spes est ad nominis paterni decus olim
 assūrrecturum esse, nec non filiam, cunctis, qvæ vir-
 ginem ornant, dotibus, instructam, ANNAM CHRI-
 TINAM. Habes, o Lector, familiæ QVISTORPI.
 ANÆ, quam reliquit, faciem! O utinam stellæ ex
 eadem posthac orirentur tanto nomine dignæ! Quid
 enim æquius est, quam nomen tam illustre, tam au-
 gustum, solemque tam diu toti orbi lucentem non
 interire culpa nostra, sed ad seram posteritatem
 propagari? Surgite igitur, quotquot adhuc nominis
 QUISTORPIANI participes supereftis, induite ani-
 mum, majoribus vestris convenientem. Non pa-
 tiāmini, tantam nominis vestri gloriam in vobis eva-
 nelcere. Interest Theologiae nostræ. Interest totius
 rei literariæ. Promisit eqvidem mihi hoc accepto
 a me chirographo HUGO THEODORUS. Ne de
 QUISTORPII nostri Homonymo, qui & ingenio &
 viribus valet, quidquam dicam. Expendite totius
 de vobis mundi judicium, si quidquam officii Ve-
 stri neglexeritis. Deum metuite hinc vindicem,
 econtra eum habebitis non adjuvantem tantum, sed
 & adplaudentem, si, quod summa æquitas postulat,
 feceritis. Quantum hic impetus incomparabili fæ-
 minæ, Matri vestræ, qvæ omnem jam gloriam fu-
 pergressa est, gaudii solatiique procreabit! Lætabitur
 quoque de eo totus languis Vester, tota civitas no-
 stra, tota ecclesia. Devolvor nunc tremebundo
 calamo ad extrema QVISTORPII nostri. Unus al-
 terque annus est, ex quo robustum & quasi heroi-
 cum viri corpus qualecunque muscularum virium
 decrementum perentilcere cœpit, quæ intra exigu-
 um

um temporis spatium magis magisque collapsæ ea sum-
pserunt augmenta, ut sine quodam sustentaculo non-
nunquam vix incedere posset. Non tamen videbatur
in obeundis officiorum partibus, ipiaque vocis & alios
cutionis gravitate quidquam detritum esse.. Virum,
ut semper, gravem & magnificum præferebat. Sacra
& negotia animo nunquam turbato, nunquam defi-
ciente administrabat. Inæstimabilis ideo fuerat spes
nostra. Sed ô fata in nos acerba. Vix pauculæ sunt
septimanæ, cum ad me lecto decumbentem accederet
& priusquam in sella considere cœpisset, virium infir-
mitate præreptus in terram propemodum, nisi sella
proxima fuisset, cecidisset. Facile judicare poteram,
quod malum corpori QUISTORPIANO insidiaretur,
in primis cum & narratum mihi fuisset, eundem sub
finem mensis Julii, cum in privatis scholis historiam
ecclesiasticam auditoribus suis exponeret, ejusdem
morbi impetum acerbe sensisse, ut ante finitam horam
abrumperet lectionem & ire cubitum neceſſe haberet.
Quamquam vero per nocturnam quietem qualescumque
reparaverit vires, ut lectū relinquere potuerit, hæ tamen
nullo modo sufficientes fuerant, ut solitarie absq; ullo
adjumento ire & circumambulare potens fuerit. Quem-
admodum etiam, ne æctibus Ministerialibus, suæ fidei
concreditis, aliquid deesset, se tamen (licet anxia de
salute mariti Conjux cum liberis apud eum, ne domo
exiret, precibus constanter instaret) per ædituum ad
Reverendi Ministerii confessum duci se passus est. Qui
vero conatus languidam adhuc debilemque eundi fa-
cultatem ita consumpsit, ut præter spem ad repetendam
domum yehiculæ uti coactus fuerit. Qvo & factum
est, ut

est, ut morbi periculo monitus Medici consilium imploraret. Quamquam vero in ipso languore suo sacra negotia, privatam confessionem & absolutionem domini primum administraverit, facile tamen sentiens majori semper incremento morbi vires eundem prosternere, die VI. Augusti ad Deum sese convertit, utque ad beatam analysin se prepararet, accessito Collega, Viro maxime Reverendo & Excellentissimo, M. JACOBO BURGMANNO, Græcæ Literaturæ Professore & Ecclesiaste, extremo se ad cœlestē iter viatico, præmissa peccatorum confessione, instrui & fecit & impetravit. Ex quo die in dulcissimum somnum prolapsus, quicquid supererat adhuc vitæ, maximam partem in eodem consumpsit, ut tandem non tantum mortuus esse, quam perpetuo sopore recreari, inque eo spiritum amittere videretur. Unde & quæsitus, quomodo sese haberet, nac nervosa piaque responsione adstantes dimisit: Gott verschäfhet mir sauberlich. Decessit anno ætatis LXV. Officii ecclesiastici xxxix. Professorii munera xxii. Superintendenturæ xii. Audiendum nunc est Excellentissimi felicissimique, quem omnes merito amant atque suscipiunt, Medici, D. JOANNIS LUDOVICI SCHAPERI, de QVISTORPII morbo judicium:
Quod morbum B. nostri attinet, tentabatur ille die 25. Jul. cephalatgia, anxietatibus præcordiorum, levique horripilatione & succedente tandem insigni vertigine per aliquod temporis spatiū, antequam me vocari jusserat, quamvis sub sp̄e, qua ager nitebatur, certissima, morbum huncce mox a rigore suo remissurum. Sed instabat pertinax aggritudinis bujus malum, optimeque sperantis fiduciam dolendum in modum illudebat. Ninc B. noſter mea desiderans

consilia

m. 03

83

confilia sub primo statim accessu conquebatur de veragine, corpore ingenii, astu satis magno cum appetitu prostratio, sapore in ore amaricante, quibus symptomatibus succedebat tandem spasmus capititis insignis. Et cum ex relatio mihi his circumstantiis intelligerem, recidisse eum in pristinum morbum, quo quadriennio circiter elapso per aliquot septimanias quidem confitatus, per Dei gratiam tamen consiliis Paracelsi mei tandem liberatus fuerat, verebar statim ne de vita sua periclitaretur ager, quia omnes recidiva, in primis in hoc mortali genere periculosae existunt, nihilominus omnem, quam patet, dabam operam, ut huic morbo recidivo convenientibus remedios resisterem & quantum remedio eniti possem, die vivo illum suocurrente auxilio exturbarem. Initio etiam huic meo subsidio non levia restitutionis a recidiva indicia feliciter respondebant, verum inconstantia illa ex nervorum debilitate redditia & per nuperam recidivam graviter adauicta, restituendae sanitatis spem non modo anticipem relinquebant, sed convulsionibus etiam supervenientibus, iisque continuis illam, qua adhuc supererat, plane irritam reddebat. Et quamquam convulsiones ista perpetue velut prodromi mortis proxime haud fallaces constanter respuerent medicamenta fideliter adhibita & quidem ita, ut nullus inde ex voto communiqueretur effectus, ad debellandum tamen hunc adversarium Vir Pranobilissimus, Excellentissimus ac Experientissimus Drs D. GEORGIIUS DETHARDINGIUS, Professor Medicinae & Anatomie in hac Alma longe celeberrimus, Fautor & stimatissimus, non delassatum mecum consiliis auxiliumque in B. nostrum ea, qua pars fuit, integritate consultit. Sed pravalueunt arte nostra medica in B. collata motus isti convulsui & accidente tandem, quem carus mox excipiebat, lethargo, viribus B. nostrum gradatim exherunt omnibus & hac ratione mortis prob

prob dolor! non sine tristissima totius splendidissime familie, Academie & eccl^{esi}a jactura die 9. Augusti tradiderunt. In tanto igitur tamque luctuoso QVISTORPII nostri obitu, ut æternum Numen, fons & scaturigo omnis solaminis, relictam in primis Viduam, excellentissimarum virtutum compendium una cum lectissima Liberorum corona, Fratres quoque, THEODORUM, Senatorem civitatis nostræ amplissimum & BERNARDUM, Pharmacopœum percelebrem, sororem item POLZIAM, Matronam laudatissimam, cæterosque QVISTORPIANI nominis cultores, omni solitorum genere perfundat, doloremq; ex tanto funere conceptum mitaget, ex toto pectore precamur. Vos vero, è ci-
ves, qui, quæcunque de communi Vestro præceptore, deque viro immenso raroque meritorum confluxu celebrato differui, veritati congrua esse universa non ignoratis, hoc officium Viduæ, Liberisque omnibus reddite, ut, quod unicum supereft, corpus QUISTORPII, heu quondam nostri! ad tumbam usque ea frequentia ducatis, quæ animum in Vobis Christianum & tantorum meritorum memorem omnibus inspectantibus contestetur, laudemque vobis observati erga nomen QVISTORPLANUM officii cum omnium applausu conciliet.

P. P. Sub Sigillo Facult. Rostoch.
d. III. Sept. A. O. R. cl^o Iccxv.
Convenietur in æde D. Nicolao sacra post horam primam.

Universitäts
Bibliothek
Rostock

[http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn770299725/phys_0032](http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn770299725/phys_0032)

DFG

MEMORIA

in illo eruditionem, imo parem ecclesiam ædificandi exornandiique me
unde & variis exactisqve ingenii
bus in publicum prodiit. D
Præses de Bellarmini in ecclesiastis, anno clo 1588. De p
logiae cognoscendi unico, anno clo
privata confessione, anno clo 1585.
nitentia, anno clo 1585. D
peccatum originale formaliter sit m
an positivum simul? anno eodem
in religione Muhammedana, eoden
bilæis, eodem pariter anno. Ann
a Diaconatu ad Pastoratum ecclesiæ
locum B. M. REMBERTI SANDI
recteque vocatus officium hoc ad ei
sua horam tanta fide tantaque dili
mediis corporis sui sub vitæ fine
administravit, ut inexhaustum
voratasque molestias non sine adm
pore Nicolaitani auditores intuer
anno clo 1586, die V. Octobris
motore, simulque Pro-Cancellario
CHRISTOPHORO SCHOMERO
logum cum nominayeris, exactæ
in omni parte doctrinæ compendi
solennissimo promotionis actu ulti
gradus, quem Doctoratum vocam
& ipsum frustra gestaret, exercitia
blica omnium cum applausu conti

runt hinc in publicum Disputationes: De Idea studi
diosi Theologiæ, anno cl^o I^cclxxxvi. De bonis
operibus, anno cl^o I^cclxxxvii. De certitudine sa-
lutis nostræ, anno cl^o I^cclxxxix. De cœnæ Do-
minicæ eminentia, anno eodem. De migratio-
ne Clericorum, anno cl^o xc. De sororibus di-
lectis & subintendit, anno cl^o xcxi. Succes-
sor fit anno cl^o xcii. COBABI ipsi
raria in suisitis eruditio-
de prodierunt enim
merito, universam
mathematum
Viro de
merito,
anno cl^o I^cxcv.
Plagias in Theologiam, sex
pompa quas diebus Mercurii horis
Majori annis cl^o I^cxcv.
& cl^o I^cxcvi. Disputationibus xxxvi. & Responden-
tibus xii. Antilandas exhibuit, easqve deinde auctas
privatae disquisitioni sæpiissime subjecit. Sequuntur
quæstiones Theologi incomparabilis, D. JOHANNIS
GEORGII DORSCHEI in primam & secundam
Joannis epistolam, anno cl^o I^cxcvii. Collegium
Disputatorum publicum, exhibens Theses ex uni-
versa Theologia selectas atque a Respondentibus
conscriptas, anno cl^o I^cxcviii. Disputatio de Chri-